Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши.
10 ДЕКАБРЬ 1970 Й
ПАЙШАНБА
№ 290 (1358).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ШАҲАР РАПОРТ БЕРДИ:

БЕШ ЙИЛЛИК БАЖАРИЛДИ

КПСС XXIV съездини муносиб кутиб оламиз

* ЙИЛ ОХИРИГАЧА ПЛАНГА ҚЎШИМЧА ЯНА ЎНЛАРЧА МИЛЛИОНЛАБ СЎМЛИК МАҲСУЛОТ ТАЙЁРЛАНАДИ ВА РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИНАДИ

* ПОЙТАХТНИНГ ТЎРТ РАЙОНИ: ҲАМЗА, КИРОВ, ЧИЛОНЗОР ВА ОКТЯБРЬ РАЙОНИ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК БУЮМЛАРИНИ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШ 1966—70 ЙИЛ ТОПШИРИҚЛАРИНИ АДО ЭТДИЛАР

ПОЙТАХТНИНГ МЕҲНАТ ЗАФАРИ

Тошкент шаҳридаги саноат, транспорт ва алоқа корхоналарининг коллективлари КПССнинг бўлажак XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани қизита бориб, 1970 йилнинг 9 декабрида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари адо этдилар.

Янги технологик процесслар ва ишнинг прогрессив усулларини кенг қўллаш, ишлаб чиқаришни бошқаришни янада takомиллаштириш, Улуғ Октябрь 50 йиллиги корхонаси деган шарафли номни олиш учун социалистик мусобақани кенг кўламда авж олдириш ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақалар шаҳардаги саноат корхоналарининг коллективларига маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг доимий ўсиб боришини таъминлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифати ва унинг чидамлилигини ошириш юзасидан директив топшириқларни бажариш имконини берди.

1966 йилги зилзила оқибатлари мисли кўрилмаган қисқа муддатда тугатилди. Тошкент меҳнаткашлари билан бирга Москва, Ленинград, Россия Федерацияси ва ҳамма иттифоқчи республикаларнинг вакиллари қўлни-қўлга бериб ишладилар. Шаҳар корхоналари ана шу қийин кунларда ҳам ишни тўхтатмасдан давлат планларининг ошириб бажарилишига эришдилар.

Шу йиллар ичида электротехника, машинасозлик ва металлни қайта ишлаш, енгил ва озиқ-овқат саноати, қурилиш индустрияси корхоналари янада тараққий этди. Темир-бетон буюмлари, ёғочни қайта ишлаш, керамзит, металл конструкциялари сингари янги заводлар бунёд этилди.

Тошкент меҳнаткашлари беш йиллик план топшириқлари муддатидан илгари бажарилганлиги ҳақида рапорт берар эканлар, улар КПСС XXIV съезди шарафига мусобақани тобора қизитмоқдалар, 1970 йил планининг ҳам муддатидан илгари бажарилиши йўлида жонбозлик кўрсатмоқдалар.

АҲИЛЛИК ТУФАЙЛИ

Пальтонинг ёқасини үйиб, ёқа ўтказиш анча мураккаб иш ҳисобланади. Кунда қиладиган ишимиз бир хил бўлганлиги учун зерикарли, деб ўйларсиз!?

— Йўқ. Ҳеч зерикмаймиз. Конвейер бўйлаб ўнлаб буюмлар кетма-кет келиб туради. Биздан кейинги иш бажарувчининг қўлини тутмаслик учун уларни тез да чокдан чиқариш керак.

Ой ва йиллар ўтиб боришн билан иш суръатимиз шунчалик тезлашмоқдаки, ўз нормамизни бажарибгина қолмай, бошқа тикувчиларга ҳам ёрдамлашишга улгурадиган бўлиб қолдик. Бошқа касбдошларим қатори мен ҳам ҳозир 1972 йил ҳисобига ишлаяпман.

Икки ойдан буён фирма кўчма Қизил байроғини қўлда сақлаб келмоқдамиз. Меҳнат унумдорлигини ва маҳсулот сифатини ошира бориб, йиллик планни 22 декабрда бажаришга аҳд қилдик.

Н. САФРОНОВА.
«Қизил тонг» фирмаси ишчиси.

СССР Олий Советн сессияси

Саккизинчи чақириқ СССР Олий Совети сессияси Кремлда икки кундан бери давом этмоқда. 9 декабрда Иттифоқ Совети СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залига тўпланди.

Депутатлар ва меҳмонлар Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, К. Т. Мазуров, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, В. В. Шчербицкий, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Ф. Д. Кулаков, М. С. Соломенцев ўртоқларни қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар.

Мажлисни Иттифоқ Советининг Раиси депутат А. П. Шитиков очди.

Депутатлар СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971 йилги давлат плани, СССРнинг 1971 йилги давлат бюджети тўғрисидаги масалаларни ва 1969 йилги СССР давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисобот юзасидан план-бюджет ва тармоқ комиссияларининг қўшимча докладини тингладилар. Иттифоқ Совети План-бюджет комиссиясининг раиси Депутат П. А. Розенко қўшимча доклад қилди.

* * *

8 декабрь кунининг иккинчи ярмида СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида Миллатлар Совети мажлис ўтказди. Миллатлар Советининг ишида А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев ўртоқлар иштирок этдилар. Мажлис аҳли уларни қизғин қарсаклар билан кутиб олди.

План-бюджет ва тармоқ комиссияларининг қўшимча докладидан сўнг сессия кун тартибидаги биринчи ва иккинчи масалалар юзасидан музокаралар бошланди.

(ТАСС).

Тонгги газеталарда

✦ Тошкент области саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXIII съездининг қарорларини амалга ошира бориб, ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми юзасидан беш йиллик планни муддатидан илгари бажардилар.

✦ 8 декабрда танаффусдан кейин СССР Олий Совети палаталари мажлислар залида Миллатлар Советининг мажлиси бўлди. Миллатлар Совети Раисининг ўринбосари депутат В. Е. Лобанок раислик қилди.

Миллатлар Совети план-бюджет комиссиясининг Раиси депутат К. М. Герасимов қўшимча доклад қилди.

✦ 8 декабрь куннинг иккинчи ярмида СССР Олий Совети палаталарининг мажлислар залида Миллатлар Совети мажлис ўтказди. Сессияда Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари депутат М. М. Мусахонов сўзга чиқди.

ИЛҒОР АВТОБАЗА

87-автобаза коллективи шаҳар марказлаштирилган юк ташиш тресги хўжаликлари ўртасида илғорлик қилиб келмоқда. Транспортчилар саноат корхоналари учун турли материаллар, ускуналар, Тошкент ГРЭси ва шоли оқлаш комбинати юкларини ташийди. Бу коллектив халқ хўжалиги юкларини ташиш беш йиллик планини 18 ноябрда бажарган эди. Ҳозир автобазада турли маркада икки тоннадан то саккиз тоннагача юк ташийдиган 4 2 0 та автомашина ишлаб турибди.

* Сўз—корхона раҳбарларига

СЕРМАЗМУН ЙИЛЛАР

1966 — 1970 йиллар ўзининг салмоғи билан тарих саҳифасига зарҳал ҳарфлар билан ёзилади. Шу йиллар ичида мамлакатимиз экономика қудрати янада ошди, совет кишиларининг коммунизмнинг моддий-техника базасини бунёд этишдаги қадамлари янада улуғвор бўлди.

Беш йиллик даврида республикамиз пахтакорлари она-Ватанга 20 миллион тоннадан ортиқ «оқ олтин» армуғон этдилар. Бу эришилган зафарда машинасозларнинг, жумладан корхонамиз ишчи-хизматчиларининг ҳам муносиб улуши бор.

Бизнинг заводимиз пахтачиликка керак бўлган пахта сеялкалари, кўрак чувиш машиналари, подбор терадиган машиналар, тупроққа гербицид ташлайдиган мосламалар ишлаб чиқарадиган мамлакатдаги ягона корхонадир.

Заводимиз меҳнатчилари анз шуни чуқур ҳис қилиб беш йилликда фидокорона ишладилар. Биз шу пайтгача дала меҳнаткашларига 34 мингга яқин пахта сеялкаси, 12 ярим мингта кўрак чувиш машинаси, 15 мингта подбор терадиган машина, тўрт мингта тупроққа гербицид ташлайдиган мослама ҳамда беш миллион сўмликка яқин эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқардик.

Шуни ҳам айтиш кераки, беш йилликлар янги ижодий изланишлар даври бўлди. Шу йиллар ичида заводда бир қатор янги машиналар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. «ПХН—1,2», «ПХП—1,8» маркали подбор терадиган машиналар, «СЧХ—4А—Ш» маркали сеялкалар, «ПГС — 2,4 — П» ва «ПГС — 2,4 — Ш» маркали мосламалар шулар жумласидандир.

Коллективимиз аъзолари шу кунларда беш йиллик топшириқлари ва юбилей йили планини муваффақиятли бажариш учун бутун имкониятни ишга солмоқдалар. Улар жонажон партиямизнинг XXIV съездини меҳнатда улкан зафарлар билан кутиб олиш иштиёқида тер тўкмоқдалар.

Н. МИРЗАРАҲИМОВ
«Ўзбексельмаш» заводининг директори.

Трикотаж фирмасининг коллективи КПСС XXIV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашмоқда. Корхонанинг юзлаб ишчилари ҳозир 1972 йил ҳисобига ишламоқда.

СУРАТДА: фирманинг илғор ишчилари (чапдан ўнгга) Л. Степанова, М. Турғунова ва М. Алиеваларни кўриб турибсиз.

●

Трактор-йиғув заводи коллективи Ўзбекистон пойтахтида биринчилар қатори беш йиллик планин адо этди. 24 ноябрда эса улар маҳсулотни реализация қилиш йиллик топшириғини ҳам бажардилар.

СУРАТДА: коммунистик меҳнат зарбдори Николай Евсеев.

М. Нуриддинов фотолари.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ

Шаҳримиздаги лакбўёқ заводининг коллективи уч ойдан бери 1971 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Корхона ишчилари 31 декабргача пландан ташқари ўн ярим миллион сўмлик маҳсулот бериш мажбуриятини олишган.

Завод директори М. Сайдалиевнинг мухбиримизга билдиришича, зиммага олинган бу мажбурият ошириб адо этилади.

БОШ МЕЗОН

Ш. АҲМАДАЛИЕВА,
ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ КИРОВ РАЙОН КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Шу йилнинг 19 ноябрь куни Киров райони меҳнаткашлари энг муҳим халқ хўжалик буюмлари ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳажми бўйича беш йиллик топшириқ муддатидан илгари бажарилганлиги ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекдилар.

Ана шу давр ичида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 42 процентга ошди. Шу нарса диққатга сазоворки, саноат маҳсулотининг учдан икки қисми меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига эришилди.

1966 — 70 йиллар ичида завод ва фабрикалар икки юз қирқ номдаги янги машина, прибор, кенг истеъмол молларини ўзлаштирдилар.

Район меҳнаткашларининг қўлга киритган зафари фабрика ва завод коллективларининг техника тараққиётини тезлаштириш, саноат ишлаб чиқариши самарадорлигини янада ошириш юзасидан олиб борган кураши туфайлидир.

Район меҳнат аҳлининг ижодий жўшқинлиги «Юлдуз» фирмаси тикувчиларининг бошлаб берган ватанпарварлик ташаббусида ўз ифодасини топди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган бу қимматли ташаббусни райондаги ва шаҳардаги ҳамма саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг коллективлари маъқулладилар.

Тикувчиларнинг ўз социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарганликлари и н и алоҳида таъкидлаб ўтиш керак.

«Ўрток» кондитер фабрикасида Москвадаги корхона билан ҳамкорликда янги ускуна ўрнатиш кўзда тутилган эди. Бу нарса юксак сифатли ширинлик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмини бир ярим баравар ошириш имконини беради.

Кейинги йиллар ичида райондаги корхоналарда маҳсулот сифатига, унинг чидамлилигига эътибор бериш кучайди. Ана шунинг учун ҳам асбобсозлик, «Компрессор», «Промсвязь», «Ўзбексельмаш» заводларининг маҳсулотлари биргина Ватанимизда эмас, балки чет элларда ҳам ўзининг яхши томонларини кўрсатди.

Ҳозирги кунда райондаги кўпчилик корхоналар беш йиллик планни бажариб бўлди. Завод ва фабрикаларнинг коллективлари КПСС XXIV съездига муносиб меҳнат совғалари тайёрлаш учун курашиб, пландан ташқари яна йигирма бир миллион сўмлик буюм реализация қилиш, йиллик топшириқни муддатидан илгари — 24 декабрга бажариш учун социалистик мусобақани ҳар томонлама қизитиб юбордилар.

Кенжа район ютуғи

Т. ЭРГАШЕВ,
ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ҲАМЗА РАЙОН КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Ҳамза районн яқиндагина, беш йиллик даврида ташкил топди. Лекин у саноат маҳсулоти ҳажми бўйича шаҳримиздаги энг йирик районлардан бири бўлиб қолди.

Ҳамза райони меҳнаткашлари районда машинасозлик ва уйсозлик юксак тараққий этганлигидан фахрланадилар. Районимиз саноат корхоналарида пахта териш комбайнлари ва самолётлар, электронмашина ва кўприк кранлари, газ аппаратлари ва қозозлар, хуллас тайёрланаётган маҳсулотларни санаб сапоғига етолмайсан киши. Бу маҳсулотлар республикамиз ташқарисида ҳам довруғ қозонган.

Ташсельмашчилар беш йилликлар ичида қирқ икки мингта «зангори кема» тайёрлашга аҳд қилишган. Ишлаб чиқариш ҳажми тез суръатлар билан ўсиб бораётганлигини қуйидаги рақамлар ҳам яққол кўрсатиб турибди. 1967 йили завод олти минг олти юзта пахта териш машинаси тайёрлаган бўлса, бу йил Ватанимиз тошкентлик машинасозлардан ўн минг олти юзта агрегат олади.

Ҳамзаликлар Улуғ Октябрнинг 53 йиллиги байрами арафасида ишлаб чиқариш ҳажми ва маҳсулотни реализация қилиш беш йиллик топшириғи бажарилгани ҳақида рапорт бердилар. Ана ўшанда беш йиллик планга қўшимча 38,7 миллион сўмлик буюмлар ишлаб чиқариш ва реализация қилишга аҳд қилинган эди. Ҳозир эса коллективлар Ватанга беш йиллик планга қўшимча қирқ миллион сўмлик маҳсулот бериш учун курашмоқдалар.

Ҳамзаликлар бу вазифанинг ҳам уддасидан чиқадилар. Ҳозирги кунда йигирма беш завод ва фабрика 1971 йил ҳисобига ишлаяпти. Ленинча меҳнат вахтаси кунларида авиация, «Ташсельмаш», Қўйлиқ ремонт-механика заводларининг, 1 ва 2-ун, қоғоз, гуруч комбинатлари, пластмасса буюмлари фабрикаси ва бошқа корхоналарнинг коллективлари катта меҳнат зафарларини қўлга киритдилар.

Ишлаб чиқаришни ривожлантиришда илмий-техника тараққиёти катта роль ўйнади. Кейинги уч йилнинг ўзидагина корхоналарда ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш, модернизация қилиш юзасидан етти юзта йирик тадбир амалга оширилди. Ана шу тадбирдан қўрилган иқтисодий самара уч ярим миллион сўмни ташкил этади.

Шу йиллар ичида уч юз олтита НОТ плани жорий этилди. Бу нарса тўрт миллион сўм фойда келтирди. Ихтирочи ва рационализаторларнинг беш йиллик жамғармасига қўшган маблағи тўққиз миллион сўмни ташкил этади.

Шу кунларда ишчи коллективлари ўртасида КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш юзасидан социалистик мусобақа кенг кулоч ёймоқда. Районимиз саноатчилари маҳсулотни реализация қилиш йиллик топшириғини илгари кўзда тутилганидек 25 декабрда эмас, балки 15 декабрда адо этиш учун бутун имкониятни ишга солмоқдалар.

БЕШ ЙИЛЛИКДА ЎЗЛАШТИРИЛГАН

1967 йил ноябрда Ўзбекистон пойтахтидаги олтмиш илғор корхона Улуғ Октябрь революциясининг 50 йиллиги шарафига Эсдалик Қизил Байроқ билан мукофотланди. Улар барча саноат корхоналарининг, транспорт ва алоқа ташкилотларининг коллективларига мурожаат қилиб, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга, беш йилликни муддатидан илгари бажаришга чақирдилар.

Қабул қилинган оширилган социалистик мажбуриятнинг бандларидан бирида шундай дейилган: **«Т-28Х4» пахтачиликка мослаштирилган янги тракторлар, тўрт қатор лаб пахта терадиган машиналар, «ПР-6», «ПР-10» кўчма ротацион станциялар, такомиллаштирилган «Э-304В» экскаваторини, «УПХ-1,5Б» кўрак чувиш машиналари ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ва кўплаб ишлаб чиқариш...»**

Шаҳар машинасозлари бу улкан вазифани шарафли адо этдилар. Мана ўша янгидан ўзлаштирилган машина ва техникалар:

Ўзбекистон трактор йиғув заводининг коллективи 1968 йилда пахтачиликка мослаштирилган эллик от кучли «Т-28Х4» тракторини кўплаб ишлаб чиқара бошлади.

СУРАТДА: машинасозлар ўн мингинчи тракторни 1-«Далварзин» совхозининг энг яхши механизатори Абдураим Мирзаахмедовга тантанали равишда топширмоқда.

Ушбу суратда тўрт қаторлаб пахта терадиган «Ўзбекистон» машинаси — пахта даласининг баҳодири тасвирланган. Унинг терим агрегатлари сменада йигирма беш тоннага етказиб «оқ олтин» теради.

СУРАТДА: «Ўзбекистон» пахта териш машинаси.

«Компрессор» заводида ишлаб чиқарилаётган компрессор станцияларн мамлакатимиз халқ хўжалигида кўплаб қўлланилмоқда.

СУРАТДА: «ПР-10» ротацион компрессор станцияларини йиғиш пайти.

Тошкент экскаватор заводининг коллективи 1969 йил апрель ойида янги «Э-304В» экскаваторини кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Шундан буён тўққиз юздан ортиқ қудратли механизмлар етказиб берилди.

СУРАТДА: «Э-304В» маркали янги экскаватор.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТГА—КЕНГ ЙЎЛ

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИДАН

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг кеча бўлиб ўтган навбатдаги сессияси физкультура ва спортни ривожлантириш масалаларига бағишланди.

Сессияда Ўзбекистон ССР Олий Советининг 1969 йил 5 июндаги «Республикада физкультура ва спорт ишларининг аҳволи ва уни ривожлантириш чоралари ҳақида» ги қарорининг бажарилиши тўғрисида шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари **П. И. Подкопов** доклад қилди. Тошкент шаҳар Совети мудофаа, физкультура доимий комиссиясининг раиси **Б.Х. Сирожиддинов** шу масала юзасидан қўшимча доклад қилди.

Докладчи, қўшимча докладчи ва музокарада қатнашган сессия қатнашчилари **А. К. Қозиев, Т. Д. Дадашев, А. М. Аванов, Г. Б. Бухоров, Г. Я. Вайнштейн, Н. С.Хўжаев ва В. Н. Михайлов** ўртоқлар меҳнаткашлар учун жисмоний тарбиянинг аҳамияти ҳамда бу соҳадаги ютуқ ва камчиликлар тўғрисида сўз юритдилар. Тошкентда уч юз минг кишига яқин меҳнаткаш жисмоний тарбия билан шуғулланади. Шаҳарнинг кўпгина спортчилари фақат Бутуниттифоқ мусобақаларида қатнашиб қолмай, балки халқаро мусобақаларда ҳам қатнашиб, рекорд қўйишмоқда.

Партия ва ҳукумат физкультура ҳаракатини ривожлантириш, спорт иншоотлари ва базалари қуришга катта ёрдам бериб келмоқда. Корхона, олий ўқув юртлари, техникум ва мактабларда бу соҳада катта ишлар қилинди.

Айниқса асбобсозлик заводининг бош инженери Г. Я. Вайнштейн бу ҳақда корхона коллективининг анча тажриба орттирганлигини таъкидлаб ўтди.

Бу соҳада авиация, трактор заводлари, медицина, фармацевтика ва шаҳардаги бошқа кўпгина институтларда ҳам яхши натижаларга эришилди.

Тошкентда ташкил қилинган ўттизта болалар ва ўсмирлар спорт мактабида ўн икки минг ўқувчи таълим олмоқда. Бешта ҳарбий спорт лагерлари мавжуд. Ҳамма ерда физкультура ва спорт бўйича жамоатчи кенгашлар тузилган.

Яқинда ўтказилган шаҳар спартакиадасида бир юз йигирма минг ўқувчи иштирок қилди. Сўнгги икки йил мобайнида бир юз етмиш спорт мастери, икки минг беш юздан ортиқ мастерликка номзод, юз минг разрядчи спортчи, етмиш минг ГЗР комплекси нишондорлари тайёрланди.

Физкультура ҳаракатининг моддий базаси бир мунча яхшиланди. Шаҳарда ўн стадион, икки юз етмиш спорт зали, ўн беш сузиш ҳавзаси, етмишта футбол майдони, мингдан ортиқ спорт майдончалари мавжуд.

Шунга қарамай, жисмоний тарбия ва спорт ҳозирги талабларга тўла жавоб бермаяпти. Баъзи совет органлари, корхона, муассаса, ташкилот, билим юрти, мактаб раҳбарлари бу муҳим масалага яхши эътибор бермаяптилар. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг қанчалик аҳамиятга эга эканлигини тушунмаяптилар.

Аҳолининг бешдан бир қисми спорт билан шуғулланади. Шаҳар уй-жой бошқармалари ва унинг ташкилотлари жойларда истиқомат қилувчи кишилар, болалар ва ўсмирлар ўртасида оммавий физкультура ишларини яхши йўлга қўймаяптилар. Ҳолбуки, уй-жойдан фойдаланиш идоралари штатида инструктор, ташкилотчилар мавжуд бўлиб, бундай ишларга анча маблағ ажратилади. Шуни таъкидлаш лозимки, физкультура ва спортга ажратилган маблағдан тўла фойдаланилмаяпти.

Трактор-йиғув, «Подшипник», «Узбекхлопкомаш», «Подъёмник» заводлари, 2- тикув фабрикаси, пластмасса буюмлари, граммпластинка заводлари, «Юлдуз» фирмаси ва бошқа ташкилотларда раҳбарлар физкультура ва спортнинг аҳамиятига унчалик эътибор беришмаяпти.

Олтмиш мактабда спорт зали йўқ.

Янги спорт иншоотларини қуриш талабга жавоб бермаяпти. Капитал қурилиш Бош бошқармаси катта-катта микрорайонлардаги биноларни, спорт иншоотларини ҳисобга олмаган ҳолда қабул қилмоқда. Бундай иншоотлар секинлик билан қурилмоқда.

Мавжуд стадион ва спорт майдонларидан ҳам тўла фойдаланилмаяпти.

Чимённи намунали спорт базаси ва меҳнаткашларнинг дам олиш жойига айлантириш учун кўп ишларни қилиш лозим.

Сессия қабул қилган қарорда шаҳарда физкультура ва спортни бундан кейин ривожлантириш ҳақидаги тадбирларни тасдиқлади.

Шаҳар суди ваколат муддатининг тугаши муносабати билан сессия унинг янги состави ва уч юзта халқ маслаҳатчиларини тасдиқлади. А. М. Муталов шаҳар судининг раиси, Х. Р. Халилов ва Р. А. Муртазина раис ўринбосарлари қилиб тасдиқланди.

Собир Раҳимов райони активининг йиғилиши

Кеча Октябрь район партия комитети кенгашлар залида Тошкентда яқинда ташкил этилган янги — Собир Раҳимов райони активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда корхоналарнинг, илмий муассасалар, олий ўқув юртларининг бошлиқлари, партия ва совет ходимлари иштирок этишди.

Актив йиғилишини Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Р. Н. Бобожонова очди. Шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Окунский йиғилганларга Тошкентда янги район тузилиб, унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони генерал Собир Раҳимов номи берилганини хабар қилди.

Ўртоқ Окунский янги район составига қайси ташкилотлар кирганлигини, райониинг навбатдаги беш йиллиқдаги тараққиёти перспективаларини гапириб берди. У меҳнаткашларга уларнинг ишларида муваффақият тилади.

Активда «Компрессор» заводининг токари К. Мухиддинов ва «Миконд» заводи партия комитетининг секретари А. Сергеевлар сўзга чиқиб, республика партия ва совет органларининг Тошкентда ўзбек халқининг ажойиб фарзанди номи билан аталувчи янги район ташкил этиш ҳақидаги қарорини қизғин қутладилар. Собир Раҳимов районы меҳнаткашлари номидан сўзга чиққанлар ўз районлари шаҳардаги энг илғор районлардан бўлиши учун курашишларини айтишди. Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари Т. С. Содиқов янги район меҳнаткашларига уларнинг ватан фаровонлиги йўлидаги меҳнатларида катта муваффақиятлар тилади.

Кеча Тошкент область партия комитетининг бюроси Собир Раҳимов райони бўйича область партия комитетининг ташкилий бюросини тасдиқлади. Унинг составига М. Қурбонов раис, А. Викторов раис ўринбосари, Д. Мадикаримова, Г. Рафиқов ва С. Обидов ташкилий бюро аъзолари қилиб киритилдилар.

*Касаба союз ҳаёти

МУСОБАҚА—ЗАФАР КАЛИТИ

Социалистик мусобақа ҳар бир коллектив учун муваффақият калити. У қайси бир саноат корхонаси, қурилиш ташкилотида намунали йўлга қўйилган бўлса, ўша ерда зафар кетидан зафар қучилади. Мусобақаларнинг яна бир ажойиб томони шундан иборатки, изланишга, тадбиркорлик билан иш кўришга, янги резервларни ахтариб топишга мажбур этади.

Шунинг учун ҳам биринчи темир-бетон буюмлари заводи аҳил коллективи социалистик мусобақага меҳнат унумдорлигини оширувчи асосий дастур деб қарайди. Корхонада ишчилар, инженер-техник ходимларнинг ҳар бир ташаббуси, қимматли таклифига катта эътибор билан қаралади, қўллаб-қувватланади.

Коммунистик меҳнат ҳаракатига кенг йўл берилган. Ҳозирги вақтда бу ерда уч юз элликка яқин киши ана шу хайрли ҳаракатнинг актив қатнашчилари ҳисобланади. Саксондан ортиқ ишлаб чиқариш машъаллари аллақачон коммунистик меҳнат зарбдори деган фахрли номни қўлга киритган. Шу кунларда заводнинг бетон цехи ва бетон қоришмалар тайёрлаш узели меҳнатсевар коллективлари эса коммунистик меҳнат коллективи деган юксак номга эришиш учун қизғин кураш олиб боряптилар.

Ишлаб чиқариш кўрсаткичларини шараф билан ўрнилаш, юқори сифатли маҳсулот бериш, меҳнат унумдорлигини узлуксиз ошириб бориш ишчилар коллективининг эзгу мақсади бўлиб қолган.

Октябрь инқилобининг 50 йиллик байрами тантана қилинган йилда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Республика Министрлар Совети ҳамда Ўзбекистон Касаба союзлари Совети эсдалик байроғини завод коллективига доим сақлаш учун берилиши ҳам ана шу мусобақанинг самараси бўлди. Бундан ташқари шу йили корхонанинг С. Сатторов, Н. Самсонов, В. Савликов, Я. Палайтис ўртоқлар бош бўлган бригадаларга меҳнатдаги катта муваффақиятлари учун «Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги» шарафли номи берилганлиги ҳам ишчиларнинг қувончига-қувонч қўшди.

Ҳозирги кунларда бу бригадаларнинг аҳил коллективлари техника янгиликларини дадиллик билан ишга жорий этиш, иш вақтидан самарали фойдаланиш, юксак меҳнат интизоми учун кураш, ишчи номини юқори даражада тутишда бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Пролетар революцияси доҳийси В .И. Ленин таваллудининг юз йиллиги байрам қилинган бу йилда ҳам завод коллективининг қучаётган зафарлари қалбларга қувонч бағишлайди. Корхонада товар маҳсулот ишлаб чиқариш беш йиллик плани муддатидан икки ярим ой олдин бажарилди. Йиғма темир-бетон тайёрлаб бериш беш йиллик топшириғини 25 октябрда шараф билан бажарилганлиги тўғрисидаги ғалаба рапортига имзо чекилди.

Меҳнатсевар корхона коллективи сўнгги беш йилга яқин вақт мобайнида тўққиз юз эллик минг куб метрдан ортиқ сифатли йиғма темир-бетон конструкциялари етказиб берди.

Қўлга киритаётган ютуқларни тобора мустаҳкамлашга ҳаракат қилаётган завод ишчилари, инженер-техник ходимлари партиямиз XXIV съездини муносиб кутиб олиш юзасидан ўз зиммаларига оширилган мажбурият олдилар. Уларнинг аҳди йил охиригача яна ўттиз уч кчо метр йиғма темир-бетон конструкциялари ишлаб чиқариш ҳамда пландан ташқари, бир миллион юз минг сўмлик товар маҳсулоти беришга қаратилган. Шунингдек, беш йиллик планга қўшимча равишда бир миллион икки юз эллик минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги шароити асосида ишлаш корхона хўжалик фаолиятининг барча соҳаларида ишчилар ташаббусига кенг йўл очиб берди. Ҳозирги пайтда заводда «Аъло сифатли маҳсулот берувчи бригада» деган фахрли унвон таъсис этилган. Корхона ишчилар комитети заводдаги бошқа жамоатчи ташкилотлар билан ҳамкорликда бу фахрли ном ҳақидаги низомни ишлаб чиқдилар. Заводда биринчи бўлиб ўртоқ Хафизов бошлиқ бригада коллективи бу юксак номни олиш бахтига муяссар бўлди.

Шу кунларда «Аъло маҳсулот берувчи бригада» деган юксак номни олиш учунэ астойдил ҳаракат қилаётган меҳнат коллективлари сони тўхтовсиз ортиб бормоқда.

К. ҲАМРОЕВ.

*Социализм мамлакатларида

Илм-маърифатга катта этибор

БЕРЛИН. (ТАСС). Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети билан Германия Демократик Республикасининг ҳукумати мамлакатда илм-фан ва маорифни ривожлантиришга к.. та эътибор бермоқдалар. Ҳозирги вақтда республика меҳнаткашларидан ҳар икки кишининг бири тўла ўрта профессионал маълумотга эга. Олий ўқув юртлари тобора кўп мутахассис тайёрлаб бермоқда. 1963 йилда ГДРдаги ҳар 10 минг аҳоли ҳисобига олий ва ўрта махсус ўқув юртлари 267 мутахассис тайёрлаб чиқарган бўлса, бу йил салкам 700 мутахассис тайёрлаб чиқарди.

Бу йил илм-маърифатни ривожлантиришга давлат харажатлари қарийб 6 миллиард маркага етди.

Ёш кончилар учрашуви

ВАРШАВА. (ТАСС). Польшанинг кончилар ўлкаси пойтахти Катовице шаҳрида ёш кончиларнинг халқаро учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувда Болгария, Германия Демократик Республикаси, Венгрия, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи, Чехословакия, Германия Федератив Республикаси, Финляндия ва Франция ёшлар ташкилотининг вакиллари, шунингдек, Жаҳон демократик ёшлар федерацияси билан кончилар Халқаро бирлашган касаба союзи делегациялари қатнашдилар. Бу учрашув қатнашчилари тинчлик учун курашда ёш кончиларнинг роли ва вазифалари тўғрисида фикрлашиб олдилар, бирдамлик, қардошлик ва пролетар интернационализми алоқаларини мустаҳкамлаш масалаларини муҳокама қилдилар.

Баракали хирмон

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Ҳозир Венгрияда юз миллион туп мевали дарахт бор. Урушдан олдинги даврда атиги 40 миллион туп шундай дарахт бор эди. Эндиликда 150.000 гектарга яқин боғ ширин шарбат ҳосил бермоқда.

1961—1965 йиллардан бошлаб мева ҳосили йилига ўрта ҳисобда бир миллион тоннага етди. Бултур рекорд миқдорда— 1,5 миллион тонна ҳосил олинди.

Венгрияда етиштирилган меваларнинг анчагина қисми чет элларга чиқарилиб сотилмоқда. Унинг кўп қисмини Совет Иттифоқи сотиб олади. Бултур Совет Иттифоқига 100 минг тоннадан ортиқ мева етказиб берилди.

Қурилишда кибернетикадан фойдаланилмоқда

СОФИЯ. (ТАСС). Яқинда ташкил этилган София қурилиш кибернетикаси институти энг катта корхоналар, гидростанциялар қурилишига кибернетикани жорий этиш билан шуғулланади. Унинг электрон-ҳисоблаш машиналари турли қурилиш объектлари учун иқтисодий жиҳатдан энг мақбул лойиҳа-смета ҳужжатларини ва графикларини тузиб беради. Шу тариқа қурилиш яхши ташкил этилади, уни битказиш муддатлари қисқаради.

Институтда Қора денгиз соҳилида қуриладиган янги «Альбена» курорт комплексининг, «Варна» теплоэлектроцентралининг, Ведендаги химия заводларининг ва бошқа турли объектларнинг лойиҳалари ишлаб чиқилди. Ҳозир Козлодубда қуриладиган биринчи атом электр станцияси, Свиштов шаҳрида қуриладиган химия заводлари ва шарқи-шимолий Болгарияда қад кўтарадиган телевизион минора ҳужжатлари тайёрланмоқда.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ.
ДРЕЗДЕН. Янги қурилишлар кўчаси—Прагер Штрассе сўнгги йилларда шаҳарнинг энг чиройли кўчаларидан бири бўлиб қолди.
АДН—ТАСС фотоси.

Планетамиз янгиликлари

ЭЛЧИНИ ЎҒИРЛАБ КЕТИШДИ

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО. (ТАСС). Бир группа номаълум шахслар бу ерда Швейцариянинг, элчиси Жиованн Энрико Бухерни ўғирлаб кетишди. «Жорнал ду Бразил» газетасининг хабар беришича, элчини ўғирлаб кетиш вақтида уни қўриқлаб турган кишилар билан ўғрилар ўртасида отишма бошланган. Бу отишма натижасида элчи ярадор бўлган.

Дания аҳолисининг сони

КОПЕНГАГЕН. (ТАСС). Дания статистика бюросининг маълумотларига кўра, мамлакат аҳолиси 1970 йилнинг 1 майигача 4.920.966 киши бўлган.

РАҚОБАТ ҚУРБОНЛАРИ

ТОКИО. «Майнити» газетаси хабар беради: 918 компания рақобатга бардош беролмай шу йил ноябрда банкрот бўлди. Бундан синган компаниялар ўтган йилнинг шу ойидагига нисбатан 8,3 баравар кўпайди. Синган компаниялар зиммасида қолган жамики қарз 76 миллиард иенадан ошиб кетди.

(ТАСС).

Қишлоқ хўжалиги тикланмоқда

КАРОЧИ. Табиий офатдан зарарланган Шарқий Покистон қишлоқ хўжалигини қайта тиклаш программасини бажариш учун Покистон ҳукумати 25 миллион рупия пул ажратди. Шу программада дастлаб 170 минг акр майдонга эга бўлган районларда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини дарҳол қайта тиклаш кўзда тутилади.

Кейин мамлакатнинг табиий офатдан зарар кўрган бошқа районларида ҳам қайта тиклаш ишлари бошлаб юборилади. Қишлоқ хўжалиги министрлигининг ҳисобига қараганда, вайрон бўлган экинзор майдонлар бир миллион 10 минг акрга етади.

(ТАСС).

Америка фирмасининг президенти хизматчисига: —Тушунолмай қолдим, муддаонгиз нима!
«Дейли уорлд» Америка газетаси карикатурасидан.

АҚШ СЕНАТИНИНГ ВЕТОСИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). АҚШ сенати Американинг товушдан тез учадиган коммерция самолётини ишлаб чиқаришга бундан буён маблағ ажратилишига қарши овоз берди. Сенат 1971 молия йилида транспортни ривожлантиришга ажратиладиган маблағлар тўғрисидаги қонун лойиҳасига У. Проксмайер (демократ, Висконсин штатидан) киритган тузатишни 41 овозга қарши 52 овоз билан маъқуллади. Бу тузатиш «ССР» номи билан маълум бўлган товушдан тез учадиган пассажир самолётининг лойиҳасини ишлаб чиқишга мўлжалланган 290 миллион долларни чегириб ташлаган.

ЎЗБЕК ТУРИСТЛАРИ ЭРОНДА

ТЕҲРОН. ТАСС мухбири А. Вартанян хабар беради:

Ўзбекистон ССРнинг Эронда меҳмон бўлиб турган бир группа туристлари мамлакатнинг энг қадим шаҳарлари—Теҳрон, Шероз, Исфаҳонда бўлдилар. Бу шаҳарларнинг тарихий ёдгорликлари билан танишдилар. Совет Иттифоқи билан маданий алоқалар Эрон жамиятида Совет—Эрон дўстлиги кечаси бўлиб ўтди. Кечада сўзга чиққан жамият раиси М. Ансорий дўст қўшни мамлакатдан келган меҳмонларни қизғин табриклади.

Ўзбекистон ССР маданият министрининг ўринбосари А. Муҳамедов жавоб нутқи сўзлади. У самимий қабул қилиб олганликлари учун миннатдорчилик билдирди, Совет Ўзбекистонининг иқтисодий ва маданий ҳаётда қўлга киритган муваффақиятлари тўғрисида, республика ишчилари ва колхозчиларининг меҳнат ғалабалари ҳақида гапириб берди.

Шундан сўнг делегация аъзолари бўлган маданият ва санъат намояндалари катта концерт қўйиб беришди. Залга йиғилганлар «Биз Ватанни шарафлаймиз» қўшиғини зўр қизиқиш билан тингладилар. Ўзбек миллий рақсларини ижро этувчи Карима Узоқова, Ўзбекистон Давлат филармониясининг солисти Одилжон Камолхўжаев ва «Мен бир қизни учратдим» кинофильмидаги ҳазил қўшиқни ижро этган колхоз тракторчиси Рафиқжон Мамажоновлар зўр муваффақият қозондилар. Одилжон доираларда ўзбек мақомларини ижро этди.

Томошабинлар кеча охирида «Ўзбекистон санъати» кинофильмини томоша қилдилар. Дўстлик уйи залларида Совет Ўзбекистонига бағишланган катта фотовиставка ташкил этилди.

ИОРДАНИЯДАГИ АҲВОЛ

ҚОҲИРА. (ТАСС). Иорданиянинг Ажлум ва Жараш районларида Иордания қўшинлари билан Фаластин партизанлари отрядлари ўртасида яна қуролли тўқнашувлар бошланди. Ўлган ва ярадорлар бор.

МЕН агентлигининг хабар беришича, Фаластиндаги «Фатҳ» ташкилотининг ҳарбий вакили Қоҳирада Иордания қўшинлари Аммоннинг турли кварталларида ўт очганлигини айтган. «Фатҳ» ташкилоти вакилининг сўзларига қараганда, Иордания қўшинлари Фаластин партизанларининг Жараш шаҳри атрофидаги базаларини ҳам тўпга тутганлар.

КАПИТАЛ МАМЛАКАТЛАРИДА СИНФИЙ ЖАНГЛАР

Умумий душманга қарши

НЬЮ-ЙОРК. АҚШдаги энг катта негрлар ташкилоти—«Жанубдаги христиан раҳбарлик конференцияси» — президенти Ральф Абервети Жоржтаунда (Жанубий Королина штати) иш ташлаган металлург ишчилар намойишига бошчилик қилди.

Жоржтаундаги металлургия заводининг бир неча юз ишчиси шу йил август ойидаёқ ишни тўхтатган эди. Улар хўжайинларидан меҳнат шароитини тубдан яхшилашни талаб қилмоқдалар. Маҳаллий прогрессив ташкилотлар, жумладан, негрларнинг ташкилотлари ҳам иш ташлаган металлургларни қўллаб-қувватладилар.

«Жанубдаги христиан раҳбарлик конференцияси» аъзоларининг иш ташлаган ишчилар намойишида қатнашаётганлиги Американинг оқ танли ва негр меҳнаткашларининг бирлиги мустаҳкамланиб бораётганлигини, уларнинг умумий душман бўлган йирик монополистик капиталга қарши кураши одилона кураш эканлигини кўрсатиб турибди.

Меҳнаткашлар ғалабаси

ПАРИЖ. (ТАСС). Гавр портидаги кемаларни шатакка олувчи компания дирекцияси кема механикларининг талабларини қондиришга мажбур бўлди. Шатакчи кемаларнинг ҳаммаси бир ҳафтадан бери ишламай қўйган эди, чунки компания дирекцияси механиклар меҳнати хавфсизлигини таъминлашдан бош тортган эди. Бу забастовка натижасида портдаги иш анча тўхтаб қолди. Иш ташлаган механиклар қаттиқ туриб олганлиги дирекцияни, касаба союзлар талаб қилганидек, махсус комиссия тузишга розилик беришга мажбур қилди. Бу комиссия қондаларга қандай риоя қилинаётганлигини кузатиш билан шуғулланади.

ТЕРГОВЧИЛАР

Катта терговчи Т. Исмоилов.

«Думалоқ стол» атрофида

«Тошкент оқшоми» журналистларининг пойтахт ички ишлар бошқармаси бўлимлари ходимлари билан учрашуви анъанага айланиб қолди. Газетхонлар милиция формасини кийган кишиларнинг бетинч меҳнати ва ҳаёти билан танишмоқдалар.

Бугун биз жиноятга қарши курашувчилар фронтида алоҳида ўрин тутувчи кишилар — терговчилар ҳақида ҳикоя қилмоқчимиз.

Тартиб-қоидани ҳимоя қилиш учун курашувчи армияда терговчилар разведкачи вазифасини ўтайдилар, жангнинг биринчи сафларида борадилар. Улар душманга қарши биринчи бўлиб ҳужум қиладилар. Ҳар қандай фронтда бўлгани каби, бу ерда ҳам биринчи сафда турганларнинг тажрибаси, билими, қай даражада қуролланганлиги кураш тақдирини ҳал қилади.

Чиндан ҳам барча жиноий ишларни текширишда олдиндан олиб бориладиган текширишнинг чуқур ва сифатли ўтказилиши, терговчи томонидан тўпланган ашёвий далилларнинг катта асосга эга бўлиши, терговчиларнинг ижодий меҳнати ҳар қандай жиноий ишни аниқлаш ва унга чора кўришда катта роль ўйнайди.

Терговчи ҳақида гапирганда унинг мураккаб касби, қийинчиликлари муаммолар, қабул қилинаётган қарорга ҳар томонлама синчиклаб муносабатда бўлиш, мураккаб жиноий ишларни очишда муваффақият қозонилганда қониқиш туйғусини ҳис этиш, халқ олдида, одамлар қисмати олдида ўз ишининг масъулиятини ҳис этишнинг зарурлиги ҳақида тўхталиб ўтиш керак.

Ҳа, терговчи аввало инсон тақдирини ўйлайди. Негаки, инсон тақдири кўпинча терговчининг қалби поклигига, истеъдодига ,ўз касбини билиши ва маданий савиясига боғлиқдир. Кўп ҳолларда эса терговчи бир эмас, бир неча кишининг тақдирини ҳал этади.

ОЛДИНГИ САФДА

Жиноят қидирув иши билан ўз касбини севган кишиларгина шуғулланмоғи керак.

«Думалоқ стол» атрофидаги суҳбатни бошлар экан, ички ишлар бошқармаси жиноят қидирув бўлимининг ходимлари ва уларнинг иши ҳақида шу бўлим бошлиғи милиция полковниги Сулаймон Соттиевич СОТТИЕВ аввало шуни таъкидлади.

—Албатта, ўз касбига муҳаббатдан ташқари кишида тажриба ҳам бўлиши керак, —деб давом этди Сулаймон Соттиевич. — СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг қарори чиққандан кейин кадрлар билан ишлаш яна ҳам яхшиланди. Бу қарор жиноят қидирув органларига катта талаблар қўйиш билан бирга терговчи ходимларнинг меҳнат ва маиший шароитини янада яхшилаш учун, уларни зарур техникавий жиҳозлар билан таъминлаш учун имкон яратиб берди. Бу эса ишнинг сифатини яхшилашга олиб келди.

Бу нарса бизнинг бўлимимизга ҳам тааллуқли. Иш ҳажми катта бўлсада, ходимларимиз уни муваффақиятли бажаряптилар. Бу соҳада ўз маҳоратлари ва тезкорликларини намойиш қилишяпти. Шу йил қилинган ишлар бу фикрни исботлайди.

Бўлимимиз учта бўлинмадан иборат. Уларга ўз ишини яхши биладиган тажрибали юристлар бошчилик қилишади.

Социалистик мулкни ўғирлаш ва чайқовчиликка қарши кураш ишларига милиция капитани Анна Семеновна Глух бошчилик қилади, жиноят қидирув ишлари бўлинмасининг бошлиғи — милиция майори Оган Артемович Тухманянц, автомобиль-йўл жиноятига қарши кураш бўлинмасини эса милиция майори Муҳаммадшокир Султонов бошқаради.

Бўлимдаги ишларнинг шу тариқа ихтисослаштирилиши зарур вазифа эди. Ишни яхши ташкил этмоқ учун кўп нарсани билиш керак. Терговчи бухгалтерияни бош бухгалтернинг ўзидан ҳам, ишлаб чиқаришни эса бош инженердан ҳам яхшироқ билиши керак, дейишлари бежиз эмас. Биз худди шунинг учун ҳам кадрларни ўқитишга алоҳида эътибор берамиз. Жумладан, лекция ўқишга давлат банки ходимларини, «Ташгипрогор», 159-қурилиш трестидаги мутахассисларни таклиф этамиз. Улар қурилиш, лойиҳа-смета ҳужжатларини тузиш, бухгалтерлик учетини олиб боришга контроллик қилиш масалалари билан чуқурроқ шуғулланишга ёрдам берадилар.

Сўнгги йилларда кадрларни ҳам сон, ҳам сифат жиҳатидан мустаҳкамлашнинг қатор тадбирлари кўрилди. Бизда тажрибали, ўз ишини яхши биладиган кишилар ишлашади. Яқинда терговчи капитан Н. Ф. Василенко билан капитан Т. С. Исмоилов яхши меҳнати учун тақдирланди. Милиция капитани А. С. Глух социалистик мулкни ўғирлашга қарши муваффақиятли кураш олиб боряпти. У ўз тажрибасини У. Абдуллаев, Е. Нам, В. Горбунов каби ёш ходимларга ўргатмоқда.

Ички ишлар район бўлимлари тузилганидан кейин терговчилар район бўлимларига бўйсунадиган бўлдилар. Лекин шунга қарамай, улар масалаларни мустақил ҳал қилиш ҳуқуқига ҳам эга. Бу нарса ишни яхшилашга хизмат қиляпти.

Чилонзор районида Соколов ва Птицина, Октябрь районида Расулов ва Бегматов, Ҳамза районида Коноплева, Ленин районида Агишев ва Сорокин, Фрунзе районида Ризаев, Максимова, Данильянц, Киров районида Плужников, Куйбишев районида Некрасова ўртоқлар тажрибали терговчилар сифатида танилишган.

Бизнинг ходимларимиз катта профилактика ишларини олиб боришяпти. Жиноятнинг олдини олиш ғоят муҳим нарса. Албатта, бизнинг энг муҳим ишимиз тергов ишларини тез ва қоидали равишда олиб боришдир.

7587-ИШ

Ёнғин тонг саҳарда бошланди. Қўшни уйда турувчи руҳий бетоб аёл кўчага тасодифан чиқиб ёнаётган уйни кўриб қолди. Ёнғиннинг авж олишига йўл қўйишмади. Лекин уйда қолган болалар ҳалок бўлишди. Уларни уй ўртасида ётган жойидан топиб олишди. Экспертларнинг текширишига қараганда ёнғин худди шу ердан бошланган эди. Бундан ташқари экспертиза шуни ҳам аниқладики, аланга авж олаётган пайтда қизалоқлар жойидан қимирлаш имконига эга бўлмаган. Уларнинг ҳали куйиб битмаган кийимидан керосин ҳиди келар эди. Шундан сўнг болаларни атайлаб ўлдириб, уйни ёқиб юборилган деган шубҳа туғилди.

Бу иш билан шуғулланиш вазифаси Оган Артемович ТУХМАНЯНЦГА топширилди.

Терговчининг хаёлига келган қатор - қатор муаммолар унинг бошини қотириб юборди.

Нима учун тонг саҳарда болаларнинг ота-онаси йўқ эди? Нима учун ёнғин пайтида болалар ўрнидан жила олмади? Нима учун уйда катталар бўлмаса ҳам катта-кон ошхона плитаси қизиб ётар эди? Нима учун ҳалок бўлган болаларнинг онаси шундай хотиржам юрибди? Нима учун ёнган уйни биринчи бўлиб руҳий хаста аёл кўриб қолди ва кириб келди?

Оган Артемович текшириш натижасида ёнғин рўй берган куни қизчаларнинг онаси кечки сменада ишлаганлигини, уларнинг отаси эса уйда бўлиши кераклигини аниқлади. Лекин ота ҳам ўша куни мен уйда йўқ эдим, деди. Терговчи қўшнилар билан гаплашиб, болаларнинг отаси оиласи билан келишмай яшаётганини, ажралиш ниятида эканлигини билиб олди.

Шу тариқа учта тахмин пайдо бўлди.

— Уйни ўша руҳий хаста аёл ёқиб юборган, қотил ҳам ўша.

— Уйни эр-хотин Шайсултоновлар келишиб ёқиб юборишган. Ўз болаларини ўлдирганлар ҳам шуларнинг ўзи.

— Уйни ёққан ҳам, қизчаларни ўлдирган ҳам уларнинг отаси — Расим Шайсултонов.

Оган Артемович ҳамма тахминларни ўрганиб чиқди ва дастлабки икки тахмин нотўғри, деган қарорга келди.

Майор О. А. Тухманянц сўроқ қиляпти.

Оган Артемович Расим Шайсултоновни қотилликда айблади, уни қамоққа олишди. Муҳими шундаки, у ёнғинда нима учун уйида бўлмаганлигини исботлай олмади.

Шундай қилиб, узоқ тергов бошланди. Суд медицина экспертизаси қизалоқлар фақат куйиш натижасида ўлганини исботлади. Ундай бўлса нега аланга ёниб турган уйда улар қимирламай ётишаверди?

Шундан кейин терговчи ўт чиқишидан илгари ёқиб қўйилган икки комфоркали плитани кўздан кечирди.

Четдан қараганда ҳеч нима бўлмагандек туюлса ҳам, печда тўпланиб қолган куйинди кўп нарсани аниқлашга ёрдам берди. Куйиндилар орасидан тугмача топилди. Кенжа қизнинг кўйлагидаги тугма худди шундан эди. Куйинди диққат билан текширилганида унинг орасидан куйган тери, соч топилди.

Шундай қилиб, бу уйдаги фожиа аниқланди. Жиноятчи ўз боласининг бошини қизиб турган печка тиқиб ўлдирган. Кейин эса уларни уйининг ўртасига ташлаб, устидан керосин сепиб ёқиб юборган. У шу тариқа изини йўқотмоқчи бўлган.

Лекин ҳамон бир савол очиқ турар эди. Ҳақиқий жиноятчининг ўзи ким? Расим Шайсултонов қотилликда иштирок этмаганини таъкидлар эди. Шундан кейин Тухманянц Шайсултоновга психологик таъсир қилувчи тажриба ўтказиб кўрди.

Оган Артемович Расимни бошлаб, унинг уйига келди. Ўша даҳшатли ҳодиса рўй бергандан буён ҳеч нимага қўл текизилмаган эди. Терговчи Шайсултоновнинг кўзига тикилиб туриб, жиноят қай тарзда рўй берганлигини аниқ кўрсатиб берди. Лекин Шайсултонов ҳамон хотиржам эди.

«Бу ишни қилган мен эмас», деб тураверди.

Шайсултонов қамоққа қайтарилди, Тухманянц эса ўйланиб қолди. «Наҳотки мен адашган бўлсам». Лекин икки кундан кейин Шайсултонов ўзини қайтадан сўроқ қилишларини талаб этаётганини айтишди.

Сўроққа келган қотил терговчининг хулосаси тўғри эканлигини тан олди. Инсоний қиёфасини йўқотган бу аблаҳ хотинидан ажрашмоқчи эканлигини, алимент тўламаслик учун болаларни йўқотишга қарор қилганлигини айтди.

Тошкент область суди ҳайвонга айланган бу қабиҳ жиноятчини энг олий жазога ҳукм этди.

Шундай қилиб, 7587-иш ёпилди. О. Тухманянц йигирма йилдан кўпроқ фаолияти мобайнида турли-туман жиноий ишларни кўрган.

Оган Артемович ички ишлар бошқармаси терговчилик бўлимига келганидан буён бу ерда ўзининг бой тажрибаси билан ишни яхшилашга муносиб ҳисса қўшди. 1968 йили шаҳар партия комитетининг қарори билан Тухманянц прокуратурадан ички ишлар органига юборилган эди. Ўшандан буён ўтган давр мобайнида терговчи ўзининг бой тажрибасини ёш ёрдамчилари — милиция капитанлари терговчи Тўлқин Исмоилов, Муҳит Ғуломов, Николай Василенколарга ўргатмоқда. Ёшлар ундан беҳад мамнун.

ИНСОНИЙЛИКНИ УНУТМАЙ...

Тухманянцнинг қўл остидаги ходимлар терговчилик касбида ҳаётдаги ўз ўринларини топганликларини уларнинг ишлари кўрсатиб турибди.

3-мебель фабрикасининг собиқ дурадгори Тўлқин Исмоилов органга 1963 йилда ТошДУнинг юридик факультетини битиргандан кейин келган. Дастлаб Октябрь район ички ишлар бўлимининг тергов бўлимида ишлади, тўрт йил муқаддам эса бошқармага катта терговчи вазифасига ўтказилди.

— Сиз айбланувчи билан ишлашнинг қайси методини энг таъсирлироқ деб ўйлайсиз? — сўрадик биз Тўлқиндан.

— Биринчи навбатда рўпарангда ўтирган киши билан тил топишиш, хотиржам суҳбатлашиш, унга қонунни тушунтириш зарур. Албатта, айбланувчига муносабатда бўлганда чидам ва инсонийлик ҳам даркор.

Исмоилов айбланувчи билан тил топиша олишини, у илгари тергов қилган кишилардан келган хатлар исботлайди. Биз Исмоилов юритган иш бўйича бундан бир йилдан сал ортиқроқ вақт илгари жазоланган ёш аёлдан келган хатни кўрдик. Аёл «ўз» терговчиси билан кечинмалари ва ўзини қизиқтирган масалаларни ўртоқлашиб, озодликка чиққандан сўнг ҳаётини қандай бошлаши ҳақида ўртоқ сифатида Тўлқиндан маслаҳат сўрайди.

Тўлқин Исмоилов яқинда тугаллаган иши ҳақида гапириб, ўз ҳаяжонини босолмади:

— Мана, биз яқинда бир товламачилик бўйича қўзғалган ишни тугалладик. Бу ишнинг мазмуни қисқача шундай: собиқ сартарош Ифраим Малаев тўсатдан табиб бўлиб қолди. У дуч келган касални «даволай» бошлади. Бунда унга болта, тақа, ҳар хил латта-лутталар ва бошқа нарсалар иш берди. Унинг фикрича, бу буюмлар, гўё кишиларни жигар касали, радикулит ва бефарзандлик сингари дардлардан ҳоли этар эмиш. Малаевнинг ихлосмандлари ҳам кўпайиб қолди. Буни қарангки, бу ишлар бизнинг космос асримизда рўй бераяпти!

«Табиб» Ифраимга 2-таксомотор паркининг диспетчери С. Абдухолиқова, Хўжакент қишлоғидаги ўрта мактаб ўқитувчиси Д. Турғунов (?!), бадиий буюмлар фабрикаси ишчиси М. Абдуазизова, Владивосток кўчасидаги 120-уйда яшовчи В. Кунакова ва бошқа кишилар касалларини «қаратганликлари учун» ҳақ тўлаганлар.

Лекин энг қизиғи шундаки,— кулиб давом этди Тўлқин, — бу «табиб»нинг хотини радикулит касали билан оғриганида район поликлиникасида даволанган.

Тез вақт ичида И. Малаевнинг иши район судида кўрилади. «Табиб» бир пайтнинг ўзида Ўзбекистон ССР Жиноят кодексининг икки моддаси бўйича — товламачилиги учун 129-модда, айрим кишиларнинг диний эътиқодидан бойлик орттириш мақсадида фойдаланганлиги учун 147-модда бўйича жавобгарликка тортилади.

Милиция полковниги С. С. Соттиев.

Милиция капитани А. С. Глух.

Милиция лейтенанти М. А. Спектор.

Старший лейтенант Н. В. Петров.

Милиция майори А. Аъзамов.

Милиция майори М. Султонов.

ҚЎЗА ҲАР КУНИ СИНМАЙДИ...

Терговчи М. А. Спектор ички ишлар органларига ишга Ленин район партия комитетининг йўлланмаси билан келган. Дастлаб Чилонзор район ички ишлар бўлимида жиноий қидирув бўлимида ишлади, кейин эса ички ишлар бошқармасининг тергов бўлимига терговчи этиб тайинланди. Юридик факультетини тамомлади ва социалистик мулкни талон-тарож қилинишига қарши кураш бўйича ихтисослашди. Унинг ташқи қиёфаси кишилар эътиборини тортадиган даражада эмас: паст бўйли, озғингина, жуда кам гап. Лекин Марк Абрамович ўзини ишга ижодий ёндашадиган, тадбиркор ходим сифатида намоён қилди. Яқинда у ҳамкасблари билан Тошкент гуруч комбинатидаги (илгари тўртинчи ун комбинати) халқ мулкини талон-тарож қилганларнинг бир группасини қўлга туширди.

...ОБХСС ходимлари гуруч талон-тарож қилинаётганлиги ҳақида сигнал олдилар. Жиноятчиларнинг шерикларидан бўлган шофер Огай савдогар Цойнинг уйида уч қоп гуруч билан қўлга тушди. Шундан кейин ўғирланган гуручни сотиб олувчилардан яна бири —комбинат билан ёнма-ён жойлашган уйда яшовчи Исломов деган шахс ҳам қўлга тушди. Тунлари қопланган гуручлар комбинат деворидан оширилиб, Исломовнинг уйига тушириларкан. Тинтув пайтида Исломовнинг уйидан уч ярим тонна гуруч ва тўрт минг сўм пули бўлган омонат касса дафтарчаси чиқди.

Аниқланган фактларни узоқ ўрганиш натижасида ўғирликнинг барча «йўли» ўрганилди. Исломовнинг ҳовлисига гуручни қопларда электриклар Фаттоҳов, Веров, Қосимовлар ташлашар экан. Улар бу гуручни цех мастери Тожибоевдан қопини ўн сўмдан сотиб олишаркан. Жиноятчилар ишлаб чиқаришда чиқитга нормадагидан кўпроқ ажратиб ташлаб, ортиқча маҳсулот юзага келтиришаркан. Шу йўсинда минг килограммлаб гуручни орттириб қолиша бошлаган. Бу қаллобликда цех бошлиғи Абдуқодиров ҳам иштирок этган.

Ортиқча маҳсулотни Усмонов мудирлик қилган складга юборишган. У эса юкчи Соқиев орқали гуручнинг бир қисмини шофер Швабринга оширган, у эса уни «ўз» магазинларига тарқатган. Халқда шундай нақл бор: кўза ҳар куни синмайди, бир куни синади. Жиноятчилар суднинг қора курсисига ўтиришди ва қилмишларига яраша жазоланишди.

—Бу қаллоблар тўдасини аниқлашда бизга ишлаб чиқаришнинг ўзига хос хусусиятларини ўрганиш ёрдам берди.— дейди М. А. Спектор.—ахир, «ортиқча» гуруч қаердан пайдо бўлишини билиш биз учун энг муҳим эдида. Бундан ташқари бизга мутахассислар ҳам ёрдам беришди.

ФАВҚУЛОДДА ҲОДИСА РЎЙ БЕРГАНИДА

Йўл ҳодисалари... Афсуски шаҳримизда уларнинг сони камаймаяпти. Машиналар ишдан чиқаяпти, одамлар ҳалок бўлаяпти. Хўш, бунда ким айбдор? Автомобиль-йўл ҳодисалари бўйича терговчилар пиёдалар кўпгина кулфат келтираётганликларини таъкидлайдилар. Тошкент кўчаларида бўлаётган фавқулодда ҳодисаларнинг 70 процентга яқини граждагларнинг интизомсизлиги, уларнинг кўча ҳаракати қоидаларига риоя қилмасликлари оқибатида рўй бераяпти.

—Яқинда мен бир ишни текширишни тугалладим,—деб ҳикоя қилади автомобиль-йўл ҳодисалари бўйича терговчи Николай Васильевич ПЕТРОВ.— 7 июлда Куйбишев шоссесидаги 150-мактаб қаршисида ёғ-мой комбинатининг аппаратчиси Мария Алексеевна Данилова кўчанинг белгиланмаган жойидан кесиб ўтди. Бу пайтда Қўйлиқ томондан «ГАЗ—69» келаётган эди. Ҳайдовчи Сагитуллин машина олдида кутилмаганда пайдо бўлиб қолган аёлнинг ҳаётини сақлаб, машинани чапга кескин буриб юборди ва... қарама-қарши томондан келаётган «Запорожец» машинасига олиб бориб урди. Бу машинанинг эгаси Ким жароҳатланди. «ГАЗ—69»нинг шофери ўз ҳисобидан «Запорожец»ни ремонт қилдириб берди. Биз бундай мисоллардан кўплаб келтиришимиз мумкин.

Пиёданинг айби ўз йўлига-ку, лекин йўллардаги кўпгина фожиали интизомсиз ҳайдовчиларнинг айби билан ҳам рўй бериб турибди. Мана, «думалоқ стол» атрофидаги суҳбатда тилга олинган ҳодисаларнинг айримлари:

Шота Руставели кўчасида такси ҳайдовчи Ремеев кўча ҳаракати қоидасини қўпол равишда бузди ва таксини «ПАЗ» автобусига олиб бориб урди. Натижада бир киши ҳалок бўлди. Фурқат кўчасида иккита трамвай тўқнашиб кетди. Бунда экскурсияга бориб келаётган ўн бир ўқувчи жароҳатланди. 36-маршрутда автобус шофери орқанги эшикни беркитишга эринган эди. Қайрилишлардан бирида бир аёл автобусдан йиқилиб тушиб, қовурғаси синди.

—Шоферлар авария қилиб ҳодиса рўй берган жойдан қочиб кетиш ҳоллари тез-тез рўй бериб турадими?

—Бундай ҳодисалар бўлиб туради, лекин аҳён-аҳёндагина, — деб суҳбатга аралашади катта терговчи милиция майори Анвар Аъзамов.

Аъзамов тажрибали ходим. У автомобиль-йўл ҳодисалари билан 1952 йилдан бери шуғулланади. Мана икки йилдирки, Анвар ака аварияга йўл қўйиб яширинишга ҳаракат қилган жиноятчиларни тергаяпти. У бизга гапириб берган воқеа баъзан терговчи айбдорни аниқлаш учун қанча меҳнат қилиши ва азият чекишини очиқ-ойдин кўрсатиб беради.

...1970 йилнинг январь ойида Аъзамовнинг қўлига Куйбишев район ички ишлар бўлимидан Д. Т. Думовнинг ўлими ҳақидаги материал тушди. У Геологический кўчасидан топиб олинган ва 17-шаҳар касалхонасига келтирилгач, шу ерда вафот этганди.

Аниқланишича, Думов 10-турар-жой шаҳарчасидаги Боткин кўчасида яшаркан. У 1969 йилнинг 24 декабрида эрталаб соат саккизда уйидан чиқиб, кўчани кесиб ўтаётганида номаълум машина уриб кетган эди.

Шаҳарчадаги ҳеч бир одам бу хусусда бирор нарса айтолмади. Кўча қоронғи эди, шунинг учун ҳам ҳеч ким тўсатдан рўй берган фожиани кўролмади. Шундай бўлса ҳам, узоқ текширишдан кейин бир гувоҳ топилди. Бу гражданин Строполос эди. У номаълум бир аёлнинг гапига асосланиб, машинанинг номери —52—10 эканлигини айтди. Шундай қилиб, жуда чигал ишнинг бир учи аниқланди. Аъзамов жуда катта ва машаққатли ишни амалга оширди. Ўша куни мана шу бахтсиз ҳодиса рўй берган пайтда Боткин кўчасидан ўтиши мумкин бўлган мана шу номерли машиналарнинг ҳаммасини бирбир ўрганиб чиқди ва жиноятчи «Главташкентстрой»га қарашли 2-автобаза шофери Х. Азнабаев эканлигини аниқлади. Дастлаб ҳайдовчи қайсарлик қилди. Лекин унинг олдига исбот талаб қилмайдиган далиллар қўйилгач, ўз жиноятини бўйнига олди.

—Ҳа, ҳозир жиноятчиларнинг қочиб қутилишлари осон эмас,—деб ҳикоя қилади йўл ҳодисалари бўлими бошлиғи милиция майори Муҳаммадшокир СУЛТОНОВ.

Ўз вақтида очилмаган ҳодисаларни аниқлашни биз ГАИ ходимлари билан бирга амалга оширамиз, уларга майор Анисимов раҳбарлик қилади. Қўлимизда турли хил техника воситалари бор, бизга Сулаймонова номидаги суд экспертизаси институти ҳам катта ёрдам беради.

Лекин бундан ташқари бўлимда тажрибали, малакали, олий юридик маълумотга эга бўлган кишилар ишлашади. Уларнинг ҳаммаси кинога ва суратга олишни билишади. Товушни ёзиб оладиган техника воситаларидан фойдалана билишади, машиналарни ҳайдай олишади.

Дарвоқе, майор Султоновнинг ўзи органларда 1954 йилдан бери ишлаб келяпти. ТошДУнинг юридик факультетини битирган.

* * *

Ўз вақтида таниқли юристлардан бири шундай деган эди: «Терговни тўғри олиб бориш учун бу қийин ва мураккаб ишнинг илми ва техникасини яхши эгаллаб олиш керак». Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси тергов бўлими ходимлари бу илмни тўла эгаллаб олишга интилмоқдалар.

Шаҳар бўйича навбатчининг қидирув группаси ҳодиса рўй берган жойга жўнаб кетяпти.

«ДУМАЛОҚ СТОЛ» АТРОФИДАГИ СУҲБАТНИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИ ПРОФИЛАКТИКА БЎЛИМИ МАТБУОТ ГРУППАСИНИНГ ХОДИМИ А. ЕСЬКОВ ВА «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГАЗЕТАСИНИНГ ХОДИМИ В. ЕМЕЛЬЯНЦЕВ ОЛИБ БОРДИ.

Н. Меламед расмлари.

«ТЎЙ АЗАГА АЙЛАНМАСИН»—ГАЗЕТХОНЛАР МУҲОКАМАСИДА

ШУҲРАТПАРАСТЛИК БЎЛМАСИН

Бизда тўй қоидаси кикироз топиб, ҳар ким ўз билганича, фантазияси ундаганига қараб бажараверадиган бўлган. Негаки, эскича тўй қоидалари замон талабига мос эмас, янгича тўй қоидалари ишлаб чиқилмаган. Шундай ҳолда эскича тўйда ҳам бемаънигарчилик кўп, янгича тўйда ҳам хатолар бор. Бундан, албатта таъмагир, фисқу-фасодчи, иғвогар, халқ мулкини туя қиладиган, чайқовчи, юлғич шахслар ўзига ўхшаганлар ўртасида «шуҳрат қозонмоқ», «обрў орттирмоқ», «тилларда достон» бўлмоқ мақсадида фойдаланадилар.

Мен даставвал исроф тўғрисида гапирмоқчиман. Тўй эгаси албатта жонлиқ сўяди, икки-уч пуд гуруч дамлатади, тўрт-беш қоп ундан нон ёптиради, яна қанча майда-чуйда, ичкилик. Дарвоқе, шу кейингисини майда-чуйда харажат деб бўлмайди. Тўй қилувчига эса энг оғир келадиган ва тўйларни баъзан тўполонини чиқарувчиси мана шу нарсалигини ҳамма билади-ю, яна йўл қўйилаверади.

Бундан ташқари, сарпо учун юзлаб метр газмол, ўнлаб чопон, дўппи ва қийиқчалар учун пул, нонвой пули, ошпаз пули, чойпаз пули, отарчи пули. Мана шу кейингиси ҳам озмунча пул эмас. Ўртача тўйда камида икки юз меҳмон қатнашади, маҳалла-кўйдан кирувчилар бу ҳисобга кирмайди.

Ҳисоблаб кўрилганда, ҳар бир таклиф қилинган кишининг емоқ-ичмоғи учун ўн сўмча пул сарф бўларкан. Сарф жой-жойига кетса майлику-я, исроф кўпайяпти. Исрофнинг кўпайишини мендан олдинги мақола ёзувчилар ёлғиз тўй эгасига тўнкашган эди, бу ҳам тўғри, лекин мен исрофга меҳмонлар ҳам сабабчи бўлишларини айтмоқчиман: тўйга кечикиб келиш, узундан-узун ваъз айтиш, тўйни тонготаргача чўзиб юбориш, буларнинг ҳаммаси ана шунга сабаб бўлади.

Тўйхонада эрта тонгдан то ярим кечагача ноғора-карнай чалиб қўшниларнинг тинчини бузиш ҳам тўй қилувчига нисбатан нафрат уйғотишини англаш керак.

Келинни безатилган машинада олиб кетишга қарши чиқиш ноўрин. Ҳамма вақт келинни қандайдир транспортда: отда, аравада, извошда, эндиликда машиналарда олиб кетилади, эҳтимол, келажакда у шаҳардан бу шаҳарга олиб кетиладиган келин самолёт ва вертолётларда олиб борилар. Ҳар ҳолда, пиёда олиб кетиш мумкин бўлмаганидан кейин транспортнинг замонга хос туридан фойдаланиш мантиқий бир нарса. Лекин бу ишда кўча бузиб, карнай чалиб, маст куёвнавкарларнинг ҳаддан ташқари қийқириқ билан рақсга тушиб ўтишлари барчанинг ғашига тегяпти, албатта.

Келинни янги хонадонга кузатишда ҳаммага манзур тушадиган ашула ва ёр-ёр айтиб ўтиладиган одат мантиққа мувофиқ эди.

Тўй албатта музика, қўшиқ ва ўйин-кулгусиз қизимайди. Шундай экан, тўй қўшиқларининг репертуарини кўриб чиқиш, фақат севги-муҳаббат куйларини қолдириб, ҳозирча ўрин тутиб келаётган парнографик ва фанатик қўшиқларни қатъиян ман этиш зарур. Бу ишни афтидан маданият министрлиги бажарса керак.

Академик Юнус Ражабий тўйма-тўй юрадиган «отарчи» саёқ санъаткорлар кўпайиб кетганлиги тўғрисида жуда ачиниб гапиради. «Бўлар-бўлмас қўшиқларни ўрганиб олиб, рубоб торини тинғиллатиб «қани, ким пул қистирар экан?» деб кўзи олма-кесак териб «хониш» қиладиган хонандаларга муросасозлик қилиниб келинаётгани ҳеч кимни ташвишга солмай қўйди», дейди у. Бироқ ташвишга тушиш керак, даставвал ўша «отарчи»ларнинг ўзлари, (агар виждонлари бўлса) ташвишга тушишлари ва уялишлари керак. Пул қистириш одати революцияга қадар мавжуд бўлиб, бизнинг давримизда бу сарқитдир. Ўзини бойвачча ҳисобловчи «Мана, мен кимман, билиб қўйларинг!» қабилида иш тутувчилар ҳали ҳам борга ўхшайди.

Айтилиши зарур бўлган гаплардан яна бири — шу кунда тўй эгасига беминнат хизмат қилиб кўмаклашадиганлардан кўра, маслаҳатчилар кўпайиб кетган. Бундай маслаҳат берувчилар маҳаллада ҳам, қариндош-уруғ орасидан ҳам, ҳамкасблардан ҳам топилаверади. Маслаҳат, кенгаш жуда яхши нарса, лекин маслаҳатгўй ҳалоллик ва сидқидиллик билан тўй эгасининг фойдасига ишни осонлаштириш, ташвишни камайтириш борасида маслаҳат берса яхши. Мен айтаётган маслаҳатчиларнинг баъзилари шунинг аксини қилади. Тўй қилувчининг бошини айлантирадиган, исроф кўпаядиган, ўзи ва ўзига қарашли одамларнинг манфаатини кўзлайдиган серташвиш ва бемаъни маслаҳатларни айта беришади. Шуларнинг айтгани қилинмаса, зарда қилиб, тўйни ташлаб ҳам кетишади. Айтгани қилинса, тўй эгасига сарф кўпаяди, боши айланиб, гаранг бўлади, ташвишга қолади.

Тўй қилган киши, албатта сизнинг хизматингизда, лекин сиз нимаики буюрсангиз бажариши шарт эмас. Қани, Саъдийдан эшитайлик-чи:

Ўзи буюрмоққа ўрганган киши,
Қийин бошқаларга қулоқ солиши.

Мен қуйидагиларни тавсия қилишни истардим:

Ҳар бир маҳаллада тўй комитетлари тузилса, бунга тажрибали, ақли қаймоқ кексалар раҳбарлик қилса;

Исрофгарчиликларга йўл қўймаслик борасида катта-ю, кичик бош қотирса. Нонтепкилик қилганлар лаънатланса;

«Отарчи»ларнинг фаолиятига чек қўйиш мақсадида маданият министрлиги қошида белгиланган гонорарга хизмат қилувчи санъаткорлар бригадалари тузилса. Буларга айтиладиган қўшиқларнинг репертуари, хизмат соати ва гонорари аниқлаб берилса;

Этнография билан шуғулланувчи олимларимиз замонавий тўйларнинг процедураси ҳақида тавсиялари бўлса, ўртага ташлашса; — бу ишда анча тартиб ўрнатиларди.

Мен бу ерда бир мулоҳаза тариқасида фикр юритдим. Ҳар ҳолда, тўй масаласи чакана масала эмас. Ҳаёт мавжуд экан, тўйлар ҳам бўлаверади. Яхши ташкил қилинган оқилона тўй ахлоқ-одоб ва ибрат мактаби бўлса, бемаъни, тартибсиз тўйлар жанжал уяси эканини эсдан чиқармайлик.

К. МАҲМУДОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

Увол эмасми?

Ҳар бир киши яхши умид-орзу билан тўй қилади. Албатта, тўй кенгаш-маслаҳатсиз бўлмайди. Лекин, баъзи маҳаллаларда «оғзи катта» кимсалар борки, тўй эгасининг ҳоли-қудратига қарамай буйруқ бераверадилар:

— Сиз фалончисиз, тўйингизга одам кўп келади, мунча гуруч дамланг, мунча нон ёптиринг...

Етмиш-саксон кило гуруч, беш-олти қоп ун, яна қанчадан-қанча масаллиқлар кетади. Хўш, шуларнинг ҳаммаси ейиладими? Асло. Исроф бўлади, ичкиликбозлик авж олган жойда эса бу озиқ-овқатларнинг ярмидан кўпи қолиб кетади.

Ўғил уйлантириш ва қиз узатиш тўйларида эса тўй икки томонда ўтади: ана унда бўладиган исрофгарчиликни қўяверасиз. Чунки тўйга келганлар ҳам куёвнинг, ҳам келиннинг уйида бўлиб, ҳар хил овқатлардан оз-оздан ейишади, қолгани эса исроф бўлиб қолади.

Маҳалламизда истиқомат қилувчи ўртоқлардан З. Имомов икки қиз узатди. Ҳар икки тўйни ихчамгина ва ширин ўтказди: «Озод» кўчасида турувчи техника фанлари доктори А. Усмонхўжаев қизини узатганда, тўй бир жойда ўтказилди, куёв ва келин томон озор чекмади.

Кўпчилик одамлар бу тўйга ҳавас қилишди, ёшларга бахт-саодат тилашди.

Маҳалламизда Шоҳалил деган йигит хатна тўйи қилди, бир кун олдин базм, эртасига эрталаб ош, нонуштадан кейин хатми оши, ундан олдин маслаҳат оши берди. Бу ҳовлида тўрт марта йиғин бўлди, қанча-қанча сўм сарф бўлди. Шу пайтда Шоҳалилнинг қураётган участкаси битмаган эди: «Буни битказиб ол, кейин тўй қиларсан», дейишганда, у бунга қулоқ солмади. Тўйда қанчадан-қанча нарса исроф бўлиб кетди.

Ҳаётда ҳар бир нарсанинг ўрни бўлганидек, ҳар бир ноз-неъматнинг қадр-қиммати, уволи бор. Тўйларимизни кўнгилли, чиройли ва меъёри билан ўтказайлик.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
Киров районидаги «Янгиариқ» маҳалла комитети маданият ишлари бўйича секция бошлиғи.

Инсоф билан иш кўрайлик

Ҳурматли Саксон ота! Аввало, тўй-тўйдай бўлсин, деб катта ташаббус бошлаганингиз учун Сизга самимий миннатдорчилигимизни билдирамиз.

— Тўй — бу жуда яхши маросим. Ота-боболаримизнинг «топганинг — тўйга буюрсин», деган гапларида бир олам хосият бор.

Биз, «Янги техника» журналининг бир группа ходимлари А. Шоумаров, Т. Ҳошимова, Ғ. Содиқов ва бошқалар «Тошкент оқшоми» газетасида босилган «Тўй азага айланмасин» сарлавҳали мақолани ва мақола юзасидан билдирилган фикрларни синчиклаб ўқиб чиқдик. Уларда жуда ҳаётий, жамоатчиликнинг юрагига бориб тегадиган гаплар айтилган.

Биз ҳам бу ўринда ўз мулоҳазаларимизни билдиришни лозим топдик.

Тўйда ҳамма нарса — харажат ҳам, расм-русм ҳам, келди-кетди ҳам инсоф билан бўлиши керак. Бунда оддий ишчи ёки хизматчи ҳаромхўр савдо ходими билан «тенглашаман» деб юришига ҳожат йўқ.

Ҳозирги тўйларда келин сепи масаласи асосий ташвишлардан бири бўлиб турибди.

Яқинда бир тўйнинг гувоҳи бўлдик. Қизнинг ота-онаси қарз-қавала қилиб, қизи учун 700 сўмга гарнитур олибди. Лекин келин бўлмиш қиз «гиламим йўқ, гилам олиб бермасаларинг, куёвникига бормайман», деб хархаша қилибди. Ота-она эса, нима қилишини билмай ҳижолат. Охири, уларнинг ўзлари тўшаб ўтирган гиламни полдан сидириб, уйни шип-шийдон қилишга мажбур бўлишибди. Келин бўлаётган қиз энди 10-синфни битирган. Аммо, у ҳозирдан молу-дунёга ҳирс қўйганди. Унинг шундай бўлишига, аслида, ота-онасининг ўзи сабабчи эмасми?

Балоғатга етиб турмуш қуришга аҳдлашган икки ёш шу хусусда чуқур ўйлаб кўриши керак. Улар ота-она олдида фарзанд сифатида бир умр қарздор эканликларини асло унутмасликлари лозим. Ҳозирги тўйларнинг аксариятида келин сепи, ичимлик, тугун-тоғора, «чорлар» деб, жуда катта харажатлар қилинади. Бунда «мен сендан ўтаман» зайлида иш тутиш тўй арафасида баъзан қариндошларга «солиқ» солиш ҳолларига ҳам сабаб бўлмоқда. Бундай вақтларда яхши оғайниларнинг ораси ёмон бўлиб қолиши мумкин.

Тўйда санъаткор ва транспорт масаласи ҳам жиддий муаммо бўлиб келаётир. Албатта, кўп марта қайд қилинганидек, тўй куй-қўшиқ ва ўйин-кулги билан гўзал. Лекин отарчиларнинг кўчаси кенгайиб боряпти. Тўйга «тор кўча»дан келувчи баъзи «санъаткор»лар ҳам улардан қолишмайди.

Билмадик, бу масалага қачон чек қўйиларкин. Бу хусусда давлат ва жамоат манфаатига мос келадиган тартиб ўрнатиш масаласи маданият министрлиги ва унинг санъат бошқармасига кўпдан бери эслатиб келинади. Аммо, бу ташкилотлар ҳануз амалий тадбир кўрмаётирлар. Оқибатда, отарчиларга эрк бериб қўйилаётир. Саккизта ашула билган «санъаткор»нинг шахсий «Волга»сида чайқалиб юришининг боиси шу эмасми?!

Транспорт хусусида ҳам шу гапни айтиш мумкин. Шанба ва якшанба кунлари, айниқса, кеч пайтлари маршрутлардаги машиналар сийраклашиб қолади. Шофер ўзбошимчалик билан пул учун ўзини тўйга уради.

Бундан халққа ҳам, давлатга ҳам зиён. Тегишли ташкилотлар тўйда транспорт хизматини таъминлаш масаласини жиддий ўйлаб кўрсалар яхши бўлур эди.

Гап бугунги тўй ҳақида кетар экан, яна бир масалага эътиборни қаратишни истардик. Шаҳримиз қайта қурилиши муносабати билан асосий аҳоли кўп қаватли уйларда яшамоқда. Бу эса, ўзбекча тўйларни ўтказишда бир мунча қийинчиликлар туғдираётир. Район ижроқомларининг турар-жой бошқармаси, уй-жойдан фойдаланиш идораси (ЖЭК) ва уй комитетларининг бошлиқлари шу хусусда ҳам бош қотирсалар айни муддао бўларди. Ҳар бир ЖЭК қошида жамоатчилик асосида тўй комиссияси тузилса, деган фикрдамиз.

Коллектив фикрини қоғозга кўчирувчи.

Ш. СИДДИҚОВ.

Тежоғлик иш—бежоғлик

«Тошкент оқшоми»да босилган «Тўй азага айланмасин» сарлавҳали мақола мени анча ўйлантириб қўйди. Чунки жуда ҳақ гаплар, мунозарали масалалар ўртага ташланган. Ҳар бир нарсанинг чегараси бор. Лекин мақолада тилга олинган тўйлар баъзан маҳалламизда ҳам учраб туради. Исрофгарчилик, хоҳ қиз, хоҳ ўғил тўйи бўлсин, активлар назоратида ширин, хушчақчақлик билан ўтиши керак.

Пенсионер Толибжон ота Иноғомовнинг фикрларини маъқуллаб, маҳалла активи, 144-мактаб ўқитувчиси Муҳаррам опа Мирсоатова сўз олади:

— Тежоғлиқ иш — бежоғлик, деган нақл бор халқимизда. Ҳалол меҳнат билан топилган бойлик айрим тўйларда совурилаётгани дилингизни ранжитади. «Тўққиз-тўққиз», «нонушта», «чорлар» деб номланган одатлар, кирпеч, чойшаб, залдевор, гулкўрпа каби дахмазаларга чек қўйиладиган вақт келди. Буни, менимча, махсус комиссия тузиб аста-секин йўқотиш мумкин.

Маҳалла комитетининг раиси Иноят Юсупов, коммунист-педагог Иван Трофимович Понокарчук. Олимхўжаев кабилар ҳам сўзга чиқиб, айтилган ҳамма фикрлар тўғри эканлигини таъкидладилар.

Тўй ва маросимларни тартибли, осойишта ўтказилишини назорат қилиб борувчи Ниғматжон Рихсиев, Каромат Тошхўжаева сингари активлардан 5 кишидан иборат комиссия тузилди.

Бу муҳим масалани муҳокама қилган йиғилиш Фрунзе районидаги Абдулла Авлоний номли маҳалла активлари билан ўтказилди. Белгиланган тадбирлар аҳоли ўртасида амалга оширилаётир.

Қ. МАЛИКОВ,
ўқитувчи.

ИЧКИЛИК — УМР ЭГОВИ

Муҳтарам Саксон ота! «Тўй азага айланмасин», сарлавҳаси остида айтган маслаҳат ва насиҳатларингиз жуда ҳам ҳаётий, чин ҳақиқатдир. Айниқса, ўша ерда исрофгарчилик, шунингдек, ичкилик масаласида юритилган фикр-мулоҳазаларингизга чин юракдан қўшилдик.

Ичкилик билан дўст бўлиш умр заволи, такаббурлик, манманлик, кибрланиш, қолаверса, ичкилик, худбинлик, расволик, бадбашаралик, ифлослик хонаси-ку!] Бутун бир ширин турмушимиз, ҳаётимиздаги баъзи бир нохушликларнинг ҳам кўпинча сабабчиси шу ичкиликбозлик туфайлидир.

Яқинда бир дўстимиз билан суҳбатлашиб ўтирган эдик, гап ичкилик тўғрисида бошланиб қолди. Шунда у умр бўйи ичкиликни оғзига олмасликка сўз берганини, лекин бир кўнгилсиз воқеа бўлганини сўзлаб берди...

...Зиёфат авжига чиққан. Икки дўст ёнма-ён ўтирволишиб чақ-чақлашишмоқда. Шу вақт, улардан бири ёнидагига пиёлани лиқ тўлдириб: «Ол, буни! Ич! Дўстим бўлсанг, ичасан! Ичмасанг, йигит эмассан! Бу ерга ичиш учун келганмиз, ол буни!» — деб зўрлай бошлайди.

Мана кўряпсизки, икки қадрдон дўст (гап эгасини топар қабилида уларнинг исмларини келтирмадик) ичкилик ва фақат ичкилик оқибатида бир бирларига қандай муомалада бўлишиб, оқибат нима билан тугаганини бир хаёлингизга келтириб кўринг-а...

Англашиладики, ичкилик — йигитлик эмиш, ичсанг йигит, ичмасанг... Ажабо!!

Йўқ, асло бундай эмас! Бундай муомала — фақат жоҳиллик ва нодонлик, холос.

Шу ўринда, ёшларимизга баъзи бир фикр-мулоҳазаларимизни билдирмоқчимиз.

Йигитлар, ҳеч қачон ва ҳеч қаерда ўзингизни ичкилик ичиш билан баҳолайишингизга йўл қўйманг, асло! Бу— ўтакетган бадбахтлик!.

Доно халқимизнинг ажойиб бир ҳикмати бор. Инсон учун фазилатдан яхшироқ дўст йўқ. Аммо ўз камчилигини ўзи тузатиш эса юз фазилат орттиришдан яхшироқдир.

С. РИЗАЕВ,
Ф. Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтининг ўқитувчиси.

Газетанинг навбатдаги сони 12 декабрда чиқади.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—10.XII да **Дон Кихот**, 12.XII да **Дилором**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—10.XII да **Алишер Навоий**, 11.XII да **Олтин девор**, 12.XII да **Ўғирланган умр**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10.XII да **Фарғона тонг отгунча**, 11.XII да **Ёшликда берган кўнгил**, 12.XII да **Елғончи дарихор**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— «ЯНГИ УЧРАШУВЛАР» ЁШЛАР КОЛЛЕКТИВИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.

Кино

10 ДЕКАБРДА

Гитарали қаллоб — «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ (кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч 8.45 минутда).

Чайковский (2 серия)—«ДРУЖБА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 5 да).

Сайҳа—НАВОИЙ номли (ўзбек тилида кеч 7 да).

Журналист —«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ (кеч 8 да).

11 ДЕКАБРДА

Гитарали қаллоб— «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Чайковский (2 серия)—«СПУТНИК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 3 да).

Қизил чодир (2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3 да).

Йўлбарс изидан —«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қатрон ер — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Сайҳа—НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
МАКТАБ УҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ
КАНИКУЛ КУНЛАРИДА
28 ДЕКАБРДАН 10 ЯНВАРГАЧА
ҚОРБОБО, ҚОРҚИЗ, ЎРГАТИЛГАН ОТЛАР, АЙИҚЛАР, ИТЛАР иштирокида
«ЦИРКДА АРЧА»
ТОМОШАЛАР: кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да кўрсатилади.
Касса ҳар куни эрталаб соат 11 дан очиқ.
Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ХИМИЯ ИНСТИТУТИ ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория мудирлари: электрохимия, ноёб элементларнинг химиявий технологияси ва гидрометаллургия;

катта ва кичик илмий ходимлар: физик, коллоид, аналитик ва органик электрохимия, полимерлар химияси, гидрометаллургия, ноорганик моддалар технологияси ва химия, кўмир ва силикатлар.

Конкурсда докторлар ва фан кандидатлари, ҳамда катта ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлиб ихтиролар ва илмий ишлари бўлган олий маълумотлилар қатнашишлари мумкин.

Конкурс муддати —1 январгача.

ҲУЖЖАТЛАР: Тошкент—ГСП, Черданцев кўчаси, 19-уйга юборилсин.

Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бошқармасининг
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ «АВТОДОРМЕХБАЗА» ТРЕСТИ
(Манжара кўчаси, 4-уй).
Ташкилот, корхона ва муассаса раҳбарларига
Тошкентдаги район «АВТОДОРМЕХБАЗА»лари 1971 йилда маиший чиқиндилар ва қаттиқ жисмларни чиқариб ташлаш учун
ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ БОШЛАБ ЮБОРГАНЛИГИНИ БИЛДИРАДИ
Заявкалар — 25 декабргача қабул қилинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ГЎШТ ВА СУТ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИГА
(Глинка кўчаси, 3 «а» уй)
Ревизия бўлимига бошлиқ, бош бухгалтер—ревизорлар
КЕРАК
Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ТЕЛЕВИЗОР

10 ДЕКАБРЬ

ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 «Ахборот» информацион программаси. **18.15** «Халқ бойлигини сақланг!». **18.30** «Олтин». Бадиий фильм.

Узбек тилида: 20.10 «Ахборот» информацион программаси. **20.25** «Ўлмас ижод». Л. Бетховен туғилган куннинг 200 йиллиги олдидан. **21.05** «Пропагандист» программаси. **21.35** «Буланка меҳмонхонаси». Бадиий фильм. **23.10** Кўрсатувлар программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КУРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. **20.05** Янгиликлар. **20.15** Рангли телевидение. Лирик қўшиқлардан концерт. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Болалар учун. «Ёш хоккейчилар мактаби». **21.30** Миллионлар ленинча университети. **22.00** Беш йиллик одимлари. **22.20** Рангли телевидение. «Ер, денгиз, олов, осмон». Бадиий фильм. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **24.00** Литва халқ чолғу асбоблари ансамблининг концерти. **00.30** Спорт эшиттириши. **01.05** Москва кўрсатувларининг охири.

11 ДЕКАБРЬ

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 Ўсмирлар учун. «Старшеклассник» программаси. **18.35** «Қизил Туркистонга салом!» Телефильм. **18.50** «Ахборот» информацион программаси. **19.05** «Кечириб бўлмайди». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

Узбек тилида: 20.00 «Ахборот» информацион программаси. **20.15** Андижон театрининг 50 йиллиги олдидан. А. Азимов. «Актёрнинг ижодий портрети». **21.00** Миллионлар иқтисодий университети. **21.15** КПСС XXIV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА. «Ўзбекистон чорвадори» программаси. **21.45** «ОЛАМГА САЁҲАТ». Кинокўрсатув. **22.50** Кўрсатувлар программаси.

МОСКВА КУРСАТАДИ

23.00 Рангли телевидение. «Известия» газетаси мукофоти учун. Хоккей бўйича халқаро турнир. ШВЕЦИЯ—ЧССР. **01.15** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КУРСАТАДИ

13.00 Кўрсатувлар программаси. **13.05** Янгиликлар. **13.15** Болалар учун. «Бор экан-да, йўқ экан». **13.40** Бадиий фильм. **15.10** Бугун бадиий академия залларида. **15.50** Янгиликлар. **15.55** Москва кундузги кўрсатувларининг охири.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ
УҚУВ КУРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Узбек тилида: 18.00 Ўқитувчилар учун. Консультация. 6—7 ёшли болаларни мактабда математика ўқитишга тайёрлаш. **18.30** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика. **19.15** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика. (рус тилида).

МОСКВА КУРСАТАДИ

19.45 Болалар учун. Телевизион театр. «Боян Чонос». Телеспектакль. 2-қисм. **21.00** Янгиликлар. **21.05** СССР халқлари атласи. «Тоғли Қорабоғ». **21.35** Концерт. **21.50** Телевизион миниатюралар театри. **22.30** «Вақт» информацион программаси.

Радио

10 ДЕКАБРЬ

ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 «Улар Ватан учун курашдилар». Адабий-музикали радиокомпозиция (ўзбекча). **18.00** «Съезддан съездгача». «Ўзбекистонни электрлаштириш» Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министри А. Ҳамидов сўзи (русча). **18.10** «Лазги» ансамблининг солистлари Ш. Султонов ва Р. Исмоилов микрофон олдида. **19.20** Татар куйлари. **20.00** «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат. **21.10** Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. **21.45** Сиёсий билимлар радиоуниверситети. «Улуғ Октябрь социалистик революцияси — капитализмдан социализмга ўтишнинг бошланиши» деган суҳбат (ўзбекча). **22.20** Ўзбек халқ куйлари. **22.40** Ёзувчилар микрофон олдида. «Қаҳрамоним —замондошим» (ўзбекча). **23.15** Мақом кечаси. **24.00** Тунги музикали программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча). **19.30** «Нодир ёзувлар». «Дирижёр Ж. Жоржеску». **20.00** Рубобчи аёллар ансамблининг концерти (тожикча). **20.30** «Танбур тароналари». Адабий-музикали радиокомпозиция (ўзбекча). **21.00** Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча). **21.40** Москва.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари—33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими—33-28-95, эълонлар бўлими—33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64578.
НАШР 3178.
Р—16740